

การพัฒนาแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 THE DEVELOPMENT OF SELF-ESTEEM INVENTORY OF 4th – 6th GRADE STUDENTS

ผู้วิจัย

กoonthalleeporn ศรีจันทร์¹Koonthalleeporn Srijun¹

koonthalleeporn@gmail.com

กรรมการควบคุม

ดร.พัชรินทร์ เสรี²รองศาสตราจารย์ นพ.ชาญวิทย์ พรนภดล³รองศาสตราจารย์ พญ.สุวรรณี พุทธิศรี⁴

Advisor Committee

Dr.Patcharin Seree²Assoc. Prof.Chanvit Pornnoppadol³Assoc. Prof.Suwannee Putthisri⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ซึ่งแบบวัดที่พัฒนาขึ้นนี้มีข้อคำถามทั้งสิ้น 17 ข้อ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) องค์ประกอบด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) และองค์ประกอบด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานครเหนือมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi - stage sampling) จำนวน 1,304 คน ใช้วิธีการทดสอบค่าความแม่นยำโดยการหาค่าดัชนีความแม่นยำด้านเนื้อหา (content validation index – CVI)

จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนทดสอบความแม่นยำเชิงโครงสร้าง (construct validity) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) ทดสอบความสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยการหาค่า Cronbach's alphacoefficient และทดสอบความคงที่ (stability) โดยการหาค่า test-retest reliability ผลการศึกษาพบว่าแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหาตั้งแต่ 0.8 – 1 และมีค่าความคงที่ภายใน Cronbach's alpha เท่ากับ 0.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) ด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) และด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) มีค่าความคงที่ภายใน Cronbach's alpha เท่ากับ 0.73 0.69 และ 0.62 ตามลำดับ

คำสำคัญ : แบบวัด การเห็นคุณค่าในตนเอง การพัฒนา คุณภาพของแบบวัด นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่4-6

¹ นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรจิตวิทยาเด็กวัยรุ่นและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก หลักสูตรจิตวิทยาเด็กวัยรุ่นและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หลักสูตรจิตวิทยาเด็กวัยรุ่นและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

ABSTRACT

This study aimed to develop the Self-esteem Inventory of 4th – 6th grade students which consisted of 17 questions with 3 different elements : ability and achievement, self-satisfaction, and self-worth. The sample group of this research were the students who were studying in grade 4 – 6, semester 2 of 2016 academic year from the schools in North Krung Thon District, Bangkok. The multi-stage sampling was used to select 1,304 students as the subjects. Furthermore, content validity was analyzed using Content Validation Index (CVI) by 5 professionals; construct validity was analyzed through factor analysis, internal consistency using Cronbach's alpha coefficient, and stability was analyzed through test-retest reliability. The results showed that the Self-esteem Inventory of 4th – 6th grade students had Content Validation Index equals to 0.8 – 1 and Cronbach's alpha score equals to 0.81. In addition, ability and achievement, self-satisfaction and self-worth scores were 0.73, 0.69 and 0.62 respectively.

Keyword : Inventory, Self – Esteem, Development, Validity of Inventory, 4th- 6th Grade Students

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยมีความคาดหวังในตัวเด็กและเยาวชนสูงในทุกๆด้านโดยเฉพาะความคาดหวังในด้านทักษะทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้สังคมจึงมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะในด้านความรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นหลัก จึงทำให้การพัฒนาทักษะทางด้านอารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพของเด็กจึงถูกลดความสำคัญลงไปซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาเช่นกัน โดยเมื่อเด็กไม่สามารถประสบความสำเร็จด้านการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่ดีตามที่สังคม และพ่อแม่คาดหวัง เด็กย่อมได้รับความกดดันและมีความรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า ส่งผลให้การมองเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ เมื่อเด็กมองไม่เห็นคุณค่าที่ดีในตนเองจะทำให้เกิดปัญหาที่มีความรุนแรงตามมา เช่น ปัญหาการติดยาเสพติด ปัญหาการฆ่าตัวตาย (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2543) การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับตัวทางอารมณ์ สังคม และการเรียนรู้ เพราะการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นพื้นฐานของการมองชีวิต ความสามารถทางด้านสังคมและอารมณ์ เกิดจากการเห็นคุณค่าในตนเอง บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงจะสามารถเผชิญกับอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้สามารถยอมรับ

เหตุการณ์ที่ทำให้ตนเองผิดหวัง ท้อแท้ใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีความหวังและความกล้าหาญ ซึ่งจะทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (Correct, 2004)

Coopersmith (1984) ได้กล่าวถึงรายละเอียดขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองออกเป็น 2 อย่าง คือ องค์ประกอบภายในซึ่งเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่มีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองและองค์ประกอบภายนอก ซึ่งบุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องและได้รับการเห็นคุณค่าจากสังคมและบุคคลอื่นๆ นอกจากนี้ Maslow (1970) ได้แบ่งการเห็นคุณค่าในตนเองออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านการยอมรับนับถือและการประเมินคุณค่าในตนเองซึ่งเป็นความต้องการที่เกี่ยวกับการรู้สึกรับรู้ในคุณค่าของตนเอง เช่น ความแข็งแรง การประสบความสำเร็จ มีความเชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ที่ได้รับชัยชนะ มีทรัพย์สินสมบัติ มีความมั่นใจในการเผชิญหน้ากับโลก สามารถพึ่งตนเองได้ และมีสิทธิเสรีภาพ จะเห็นได้ว่า ความต้องการในส่วนนี้จะประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ การมีจุดเด่น ผลสัมฤทธิ์ ความสามารถที่เหมาะสมต่อสภาพการณ์ต่างๆ การบรรลุเป้าหมาย และความเชื่อมั่นในการพึ่งพาตนเอง ส่วนองค์ประกอบด้านการได้รับการตัดสินว่ามี

คุณค่าจากผู้อื่น เป็นความต้องการเกี่ยวกับการได้รับการตัดสินว่า ตนเองมีคุณค่าจากผู้อื่น เช่น ด้านสถานภาพทางสังคม โดยการต้องการเป็นที่ยอมรับ ได้รับความสนใจ มีผู้ให้ความสำคัญและเป็นที่ยอมรับ

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่าการส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการเห็นคุณค่าในตนเองนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งนอกจากการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองแล้วการประเมินการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับเด็กก็เป็นเรื่องที่สำคัญเช่นกันโดยการประเมินการเห็นคุณค่าในตนเองต้องอาศัยข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์บิดามารดา การเฝ้าดูพฤติกรรมและการให้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตนเอง เป็นต้น ในประเทศไทยมีการแปลแบบสอบถาม เพื่อทำการทดสอบการเห็นคุณค่าในตนเองหลายฉบับ เช่น Coopersmith Self - Esteem Inventory, Robin's Self - Esteem Scale, Rosenberg's Self - Esteem Scale และ Five - Scale Test of Self -Esteem for Children (สุวรรณี พุทธิศรี และชัชวาลย์ ศิลปะกิจ, 2541) จากการศึกษาเอกสารข้อมูลในประเทศไทยพบว่าแบบประเมินการเห็นคุณค่าในตนเองส่วนมากจะทำการศึกษาในเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งใช้ข้อความคำถามในการประเมินเป็นประโยคที่ซับซ้อน ส่งผลให้การประเมินการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กในระดับชั้นประถมศึกษายังไม่มียานวิจัยที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะจัดทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 - 6

วิธิดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนทั้งเพศชาย และหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 295,102 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนทั้งเพศชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2559 ตามหลักสุตรการศึกษาระดับชั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการยินยอมและเข้าเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 1,304 คน โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi -stage random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา : การเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

กระบวนการในการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เตรียมแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่พัฒนาขึ้นให้ครบถ้วน
2. ติดต่อขออนุญาตครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ/ผู้บริหาร ขององค์กรที่ได้รับการคัดเลือกสำหรับงานวิจัยนี้ เพื่อขอเก็บข้อมูล
3. ทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย พร้อมทั้งส่งจดหมายไปยังโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากจริยธรรมการวิจัยในคน สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล รหัสโครงการ MU - SSIRB: 2016/299 (B2)
4. นำแบบวัดไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดใหม่พิเรนทร์ โรงเรียนวัดทองธรรมชาติ โรงเรียนวัดดาวคนอง โรงเรียนวัดวิเศษการ โรงเรียน

วัดประดู่ฉิมพลี โรงเรียนชุมชนทางดิ่งชั้น โรงเรียนบางยี่ขัน วิทยาคม โรงเรียนคลองมหาสวัสดิ์ โรงเรียนวัดโพธิ์เรียง โรงเรียนวัดรวก และโรงเรียนวัดนาคนิมิตร ที่ได้รับการยินยอมและเข้าเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 1,431 คน

5. นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดไปหาค่าความเชื่อถือได้ (reliability) และค่าความแม่นยำของเครื่องมือ (validity)

6. นำแบบวัดภายหลังจากการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น ไปคำนวณหาเกณฑ์ของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

7. เขียนคู่มือการใช้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 และจัดทำเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ซึ่งเป็นแบบวัดที่พัฒนาขึ้นใหม่ตามแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเองของ Coopersmith (1984) และ Maslow (1970) มีข้อคำถามทั้งสิ้น 17 ข้อคำถาม แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความพอใจในตนเอง (self satisfaction) ความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) และความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) โดยแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ วันเกิด และระดับชั้นเรียน

ส่วนที่ 2 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีค่าความสอดคล้องภายใน (Internal consistency - Cronbach's alpha) เท่ากับ 0.81 ประกอบด้วยข้อคำถาม 17 ข้อซึ่งเป็นข้อคำถามทางบวกโดยผู้รับการทดสอบจะทำการประเมินตนเอง (self report) วิธีการตอบแบบวัด แบบสอบถามมีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ ใช่เลย น่าจะใช้ ไม่น่าใช่ และไม่ใช้เลย

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

1. สถิติพรรณนา (descriptive statistic) เพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. วิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ (reliability) โดยการหาค่าความคงที่ภายใน (internal consistency) ซึ่งได้จากการหาค่า Cronbach's alpha การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่ม (intraclass correlation coefficient: ICC) และการทดสอบความคงที่ (stability) ของแบบวัดด้วยวิธีทดสอบซ้ำ (test-retest reliability) ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

3. วิเคราะห์ความแม่นยำของเครื่องมือ (validity) โดยทดสอบความแม่นยำตรงด้านเนื้อหา (content validity) จากการหาค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหา (content validation index - CVI) โดยผู้เชี่ยวชาญ และทดสอบความแม่นยำตรงด้านโครงสร้าง (construct validity) โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis)

4. วิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติทดสอบของแมน-วิทนี ยู (The Mann-Whitney U Test) สถิติทดสอบของคัสคอล วอลลิส เอช (The Kruskal-Wallis Test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบจับคู่พหุคูณ (Multiple Comparison) โดยวิธีของ Dunn Bonferroni's Post-Hoc

5. การหาจุดตัด (cut off) เพื่อจำแนกกลุ่มของคะแนนโดยใช้ การวิเคราะห์โมเดลแฝง (latent profile analysis :LPA)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดเบื้องต้น แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองโดยมีข้อคำถามทั้งสิ้น 15 ข้อคำถามโดย แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ องค์ประกอบด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ

และองค์ประกอบด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) มีข้อคำถาม จำนวน 4 ข้อ

1.1 ค่าความแม่นยำ (validity) นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปวิเคราะห์หาความแม่นยำด้านเนื้อหา (content validity) จากการหาค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหา (content validation index : CVI) โดยผู้เชี่ยวชาญ (expert committee) จำนวน 5 ท่าน พบว่าทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้ตั้งแต่ 0.8 – 1 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี – ดีมาก นอกจากนี้ยังมีการปรับแก้ไขบางข้อคำถาม และเพิ่มข้อคำถามด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) จำนวน 2 ข้อ ทำให้ได้ข้อคำถามของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 17 ข้อ

1.2 ค่าความเชื่อถือได้ (reliability) นำแบบวัดไปทดสอบความเหมาะสมของภาษาโดยทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนวัดสุวรรณาราม จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและหาค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือโดยการวัดค่าความสอดคล้องภายใน ซึ่งได้จากการหาค่า Cronbach's alpha coefficient ซึ่งการวัดค่าความคงที่ภายในของแบบวัดทั้งฉบับมีค่า Cronbach's alpha coefficient เท่ากับ 0.86 แสดงว่าแบบวัดทั้งฉบับมีความเชื่อถือได้และความสอดคล้องภายในสูง

2. ผลการศึกษาคุณภาพของแบบวัด นำแบบวัดที่ปรับปรุงด้านภาษาแล้วไปตรวจสอบหาคุณภาพของ แบบวัด โดยนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,431 คน โดยมีนักเรียนที่ตอบแบบวัดที่สมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสิ้น 1,304 คน คิดเป็นร้อยละ 91.2

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป (n=1,304)	จำนวน (ร้อยละ)	คะแนนที่ได้จากแบบวัด			
		ค่ากลาง (Median)	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	S.D.	
เพศ	ชาย	687 (52.7)	50	49.60	7.50
	หญิง	617 (47.3)	53	52.12	6.64
อายุ	8 ปี - 9 ปี 11 เดือน	138 (10.6)	52	51.70	6.84
	10 ปี - 10 ปี 11 เดือน	402 (30.8)	52	51.50	6.92
	11 ปี - 11 ปี 11 เดือน	428(32.8)	51	50.60	7.33
	12 ปี - 13 ปี 11 เดือน	336(25.8)	50	49.82	7.45
ระดับชั้นเรียน	ประถมศึกษาปีที่ 4	430 (33.0)	52	51.68	6.99
	ประถมศึกษาปีที่ 5	412 (31.6)	52	51.92	6.79
	ประถมศึกษาปีที่ 6	462 (35.4)	50	49.55	7.62
โรงเรียน					
ขนาดใหญ่	วัดนาคนิมิตร	346 (26.5)	52	51.04	7.26
ขนาดกลาง	ชุมทางตลิ่งชัน	153 (11.7)	50	49.95	7.08
	บางยี่ขันวิทยาคม	94 (7.2)	55	52.68	7.30
	คลองมหาสวัสดิ์	137 (10.5)	52	51.75	7.07
	วัดรวก	159 (12.2)	51	50.03	7.66
ขนาดเล็ก	วัดใหม่พิเรนทร์	36 (2.8)	52	51.56	6.89
	วัดประดู่ฉิมพลี	88 (6.7)	49	49.48	7.04
	วัดดาวคนอง	91 (7.0)	54	52.23	7.47
	วัดวิเศษการ	84 (6.4)	52	50.89	6.71
	วัดทองธรรมชาติ	52 (4.0)	52	51.21	6.17
	วัดโพธิ์เรียง	64 (4.9)	48	47.39	6.38

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดมี จำนวน 1,304 คน เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 430 คน (ร้อยละ 33) นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 412 คน (ร้อยละ 31.6) นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 462 คน (ร้อยละ 35.4) เป็นเพศชาย 687 คน (ร้อยละ 52.7) เพศหญิง 617 คน (ร้อยละ 47.3) อายุเฉลี่ย 10.9 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างที่อายุมากที่สุด คือ 12 - 13 ปี 11 เดือน จำนวน 336 คน (ร้อยละ 25.8) มีอายุระหว่าง 9 - 12 ปี 11 เดือน จำนวน 1,275 คน (ร้อยละ 97.7) และ

อายุน้อยที่สุด คือ 8 - 9 ปี 11 เดือน จำนวน 138 คน (ร้อยละ 10.6)

กลุ่มตัวอย่างมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 346 คน (ร้อยละ 26.5) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 543 คน (ร้อยละ 41.6) และมาจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 415 คน (ร้อยละ 31.8) เมื่อรวมคะแนนที่ได้จากแบบวัดพบว่า นักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย 2.52 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนตามช่วงอายุพบว่า ช่วงอายุที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือ นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 8 - 9 ปี 11 เดือน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ

51.70 คะแนน นอกจากนี้เมื่อแบ่งนักเรียนตามระดับชั้นเรียนพบว่า นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 51.92 51.68 และ 49.55

2.2 ผลการศึกษาคุณภาพของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

ค่าความแม่นยำ (validity)

การทดสอบความแม่นยำเชิงโครงสร้าง (construct validity) ผู้วิจัยได้แบ่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง ออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) ความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) และความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) จากนั้นนำข้อมูลมาทดสอบสกรี้ (Scree test) เพื่อหาจำนวนองค์ประกอบที่เหมาะสมในแบบวัด ผลจากการตรวจสอบกราฟของแบบวัดควรประกอบด้วยจำนวนองค์ประกอบจำนวน 3 องค์ประกอบ

ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis:EFA) โดยก่อนดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ต้องมีการประเมินความเหมาะสมของข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ อันดับแรกค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (correlation matrix) แสดงให้เห็นร้อยละ 76.47 ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficients) ที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.3 ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่เหมาะสม อันดับที่สองค่าดัชนีค่าดัชนีไกเซอร์ - เมเยอร์ - ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่าเท่ากับ 0.865 ซึ่งมากกว่า 0.6 อันดับที่สามค่าที่ได้จากการทดสอบบาร์ทเล็ตท์ (Bartlett's test of Sphericity) มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$X^2(136) = 4039.261; p < 0.001$] ซึ่งมีความสอดคล้องกับค่าองค์ประกอบของค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์อันดับที่สี่ผลของ diagonals of the anti-image correlation matrix ทั้งหมดนั้นมีค่ามากกว่า 0.5 ซึ่งสอดคล้องต่อการรวมกันของตัวแปรแต่

ละตัวในการวิเคราะห์องค์ประกอบและอันดับที่ทำให้สัดส่วนของค่าความร่วมกัน(communalities)ของตัวแปรทั้งหมดมีค่ามากกว่า 0.3 ซึ่งสามารถยืนยันได้ว่าตัวแปรแต่ละตัวแปรมีความผันแปรร่วมกันกับตัวแปรอื่นๆ ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ซึ่งได้ดำเนินการทั้ง 17 ตัวแปรของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองตามเกณฑ์ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

การวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis : PCA) ได้ดำเนินการขึ้นเพื่อจำแนกองค์ประกอบพื้นฐานของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองทั้ง 17 ตัวแปร การวิเคราะห์องค์ประกอบหลักได้แสดงให้เห็นสามองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (eigenvalues) มากกว่า 1 ซึ่งอธิบายค่าความแปรปรวนได้เท่ากับ ร้อยละ 25.604, 8.865 และ 7.163 ตามลำดับ ผู้วิจัยเลือกการหมุนแกนแบบวาริแมกซ์ (varimax) เพราะค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทั้ง 3 ตัวแปรนั้นมีค่ามากกว่า 0.32 และทั้ง 17 ตัวแปรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (loading factors) มากกว่า 0.4 ซึ่งบ่งชี้ว่าข้อคำถามเหล่านั้นเป็นคำถามที่เหมาะสม มีความแม่นยำด้านการสร้างสูงและเหมาะสมในการนำมาใช้ทดสอบในสิ่งที่ต้องการจะทดสอบ

ทำการจัดกลุ่มของข้อคำถามในแบบวัด ตามการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) สามารถจัดกลุ่มของข้อคำถามได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงกลุ่มของข้อคำถามบางข้อไปจากองค์ประกอบเดิม ดังนี้ องค์ประกอบด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ ด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ และด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ

ตารางที่ 2 ตาราง Exploratory Factor Analysis (EFA) ของแบบวัด และค่าความสอดคล้องภายใน(internal consistency) Cronbach's alpha coefficient ขององค์ประกอบใหม่ในแบบวัด

Items	LoadingFactors			Communality
	ความสามารถและ ความสำเร็จ (ability and achievement)	ความพอใจในตนเอง (self satisfaction)	ความมีคุณค่าต่อ ผู้อื่น (self - worth)	
5	0.660			0.442
13	0.642			0.443
10	0.642			0.421
9	0.596			0.386
11	0.567			0.374
2	0.489			0.258
14	0.486			0.346
3	0.408			0.191
4		0.757		0.577
16		0.740		0.579
6		0.541		0.393
7		0.491		0.349
17		0.478		0.305
1		0.477		0.356
15			0.798	0.680
8			0.735	0.570
12			0.590	0.408
Eigenvalue	4.353	1.507	1.218	
Percentage of variance explained (Total = 41.633)	25.604	8.865	7.163	
Cronbach's alpha	0.73	0.69	0.62	
Cronbach's alphaของแบบวัดทั้งฉบับ				0.81

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Factor loading < 0.4 were suppressed

ค่าความเชื่อถือได้ (Reliability)

ทำการจัดกลุ่มของข้อคำถามในแบบวัด ภายหลังจากวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) และหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบวัดโดยการวัดค่าความสอดคล้องภายใน ซึ่งได้จากการหาค่า Cronbach's alphacoefficient และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ซึ่งได้จากการหาค่า intraclass correlation coefficient พบว่าค่า internal consistency ของแบบวัดทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.81 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) ด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) และด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self-worth) มีค่าความคงที่ภายใน Cronbach's alpha เท่ากับ 0.73 0.69 และ 0.62 ตามลำดับนำข้อคำถามมาหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อ พบว่าทุกข้อคำถามของแบบวัดมีค่าสหสัมพันธ์รายข้อของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองมากกว่า 0.3 ซึ่งแสดงว่าทุกข้อคำถามมีความสอดคล้องภายในดี

เมื่อนำแบบวัดไปทดสอบซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างเดิม จำนวน 153 คน เพื่อทดสอบความคงที่ของแบบวัด (stability) ด้วยวิธีทดสอบและทดสอบซ้ำ (test-retest reliability) โดยใช้การวิเคราะห์โดยสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) โดยมีระยะเวลาห่างกัน 2 สัปดาห์ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันของแบบวัด ด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) และด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) มีค่าเท่ากับ 0.73 และ 0.82 ส่วนด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self-worth) มีค่าเท่ากับ 0.67 และเมื่อนำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองทั้งฉบับมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.76 หมายความว่าแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองทั้งฉบับ มีความคงที่ในการวัดสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .001$)

2.3 การแปลผลของแบบวัด

แบบวัดมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 17 ข้อ โดยผู้รับการทดสอบจะทำการประเมินตนเอง (self report)

การตอบแบบวัดมีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งคะแนนเต็มของแบบวัดเท่ากับ 68 คะแนน และคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 17 คะแนน นำข้อมูลคะแนนดิบมานำข้อมูลคะแนนดิบที่ได้มาวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ และระดับชั้น โดยใช้สถิติ The Mann-Whitney U Test The Kruskal-Wallis Test และ Dunn Bonferroni's Post-Hoc พบว่าคะแนนของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน เพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .000$) แต่ไม่พบความแตกต่างทางคลินิก โดยเพศหญิงมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองเฉลี่ยสูงกว่าเพศชายแต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่ากลางของผลรวมคะแนนดิบพบว่ามีความแตกต่างของคะแนนดิบเพียง 3 คะแนน

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนของแบบวัดระหว่างช่วงอายุ และระดับชั้น โดยใช้สถิติ The Kruskal - Wallis Test พบว่าคะแนนของแบบวัดระหว่างช่วงอายุมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.003$) โดยนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 8 ปี ถึง 9 ปี 11 เดือน มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคืออายุ 10 ปี ถึง 10 ปี 11 เดือน 11 ปี ถึง 11 ปี 11 เดือน และ 12 ปี - 13 ปี 11 เดือน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 694.47, 693.98, 642.94 และ 597.82 ตามลำดับ และยังพบว่าคะแนนของแบบวัดระหว่างระดับชั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .000$) โดย นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 701.90 รองลงมาคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 671.17 และ 589.87 ตามลำดับ

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีของ Dunn Bonferroni's Post-Hoc พบว่าคะแนนเฉลี่ยของช่วงอายุ มีเพียง 1 คู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .003$) คือช่วงอายุระหว่าง 10 ปี 11 เดือน และ 12 ปี - 13 ปี 11 เดือน ส่วนคะแนนเฉลี่ยของระดับชั้น

พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับประถมศึกษาปีที่ 6 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.004$) และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับประถมศึกษาปีที่ 6 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.000$) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่ากลางของคะแนนดิบพบว่าในแต่ละช่วงอายุมีความแตกต่างของคะแนนดิบเพียง 1-2 คะแนน สามารถสรุปได้ว่าคะแนนของแบบวัดระหว่างช่วงอายุ และคะแนนของแบบวัดระหว่างระดับชั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ไม่พบความแตกต่างทางคลินิก เนื่องจากไม่พบความแตกต่างของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างระหว่างเพศอายุ และระดับชั้นจึงนำผลรวมของคะแนนดิบเพื่อใช้ในการหาจุดตัดของคะแนนโดยใช้การวิเคราะห์โหมเดลแฝง (latent profile analysis : LPA) ในการจำแนกกลุ่มเพื่อใช้ในการบ่งชี้ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มของระดับการเห็นคุณค่าในตนเองได้ 3 กลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .007$)

อภิปรายผล

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 แบบวัดฉบับนี้ ถูกพัฒนาขึ้นโดยยึดทฤษฎีเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง ประกอบกับเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งภาษาและองค์ประกอบของข้อคำถามได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในประเทศไทย ไม่ได้เกิดจากการคัดลอก ดัดแปลง หรือแปลจากฉบับภาษาต่างประเทศถือได้ว่าเป็นแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับแรกของประเทศไทยที่ใช้สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 17 ข้อ แบ่งข้อคำถามได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ องค์ประกอบด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) องค์ประกอบด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) และองค์ประกอบด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth)

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด ได้มีการปรับเปลี่ยนกลุ่มของข้อคำถามบางข้อซึ่งส่งผลให้แบบวัดมีความเชื่อถือได้ (reliability) และความแม่นยำ (validity) อยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้ได้แบบวัดที่ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 17 ข้อ แบ่งข้อคำถามได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ องค์ประกอบด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) องค์ประกอบด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) และองค์ประกอบด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth)

การพัฒนาแบบวัดฉบับนี้มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพอย่างเป็นระบบโดยขั้นแรกผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเองและสร้างแบบวัดซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 15 ข้อ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ องค์ประกอบด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) องค์ประกอบด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) และองค์ประกอบด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) หลังจากนั้นนำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความแม่นยำตรงด้านเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ (expert committee) จำนวน 5 คน แล้วหาค่าดัชนีความแม่นยำตรงตามเนื้อหา (content validation index : CVI) ซึ่งทุกข้อคำถามมีค่า CVI ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามมีความแม่นยำตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Polit & Beck (2008) ที่ได้อธิบายถึงดัชนีความเที่ยงตรง (content validity index : CVI) ว่าเป็นการประเมินความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของข้อความแต่ละข้อความกับทฤษฎี หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง และให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับการยอมรับของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำคะแนนมาคำนวณหาค่า CVI ซึ่งค่า CVI ที่ดีควรมีค่า 0.80 ขึ้นไป นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ปรับแก้และเพิ่มข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ข้อคำถามสอดคล้องกับทฤษฎีและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้ทำการปรับภาษาในข้อคำถามบางข้อให้มีความเหมาะสมกับความเข้าใจของเด็กวัย

เรียนมากที่สุด ทำให้ได้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 17 ข้อ

นำแบบวัดไปทดสอบความเหมาะสมของภาษากับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีความคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบมาปรับแก้ข้อคำถามให้มีความชัดเจนมากที่สุด สำหรับแบบวัดฉบับนี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องภายใน (internal consistency) พบว่าค่า Cronbach's alpha coefficient ของแบบวัดทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.86

การหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบวัดโดยใช้วิธีการวัดค่าความสอดคล้องภายในซึ่งได้จากการหาค่า Cronbach's alpha coefficient และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มจากการหาค่า intraclass correlation coefficient พบว่าองค์ประกอบด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) มีค่า Cronbach's alpha coefficient เท่ากับ 0.71 แสดงถึงการมีค่าความสอดคล้องภายในสูง สำหรับองค์ประกอบด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) และองค์ประกอบด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) มีค่าความสอดคล้องภายในเท่ากับ 0.509 และ 0.585 ตามลำดับ ซึ่งจัดอยู่ในระดับพอประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fitzner K. (2007) ที่ได้อธิบายถึงค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ ซึ่งได้จากการวัดค่าความสอดคล้องภายใน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มเป็นการวิเคราะห์ความสอดคล้องกันของข้อคำถามแต่ละข้อ และการหาค่า Cronbach's alpha coefficient โดยค่า Cronbach's alpha แปรผันตรงกับค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ กล่าวคือหากค่า Cronbach's alpha สูง ค่าความเชื่อถือได้ก็จะมีค่าสูง ในทางกลับกันหากค่า Cronbach's alpha ต่ำ ค่าความเชื่อถือได้ก็จะมีค่าต่ำ โดยปกติในการวิจัยทางสังคมศาสตร์มีเกณฑ์ยอมรับอยู่ที่ 0.7 ขึ้นไป

ภายหลังการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) ได้มีการปรับเปลี่ยนกลุ่มของข้อคำถามบางข้อ

ในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบวัด พบว่าค่าความสอดคล้องภายใน (internal consistency) ในแต่ละองค์ประกอบมีค่าสูงขึ้น กล่าวคือค่าความสอดคล้องภายในขององค์ประกอบด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) องค์ประกอบด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) และองค์ประกอบด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) มีค่าเท่ากับ 0.73 0.69 และ 0.62 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าหลังจากการจัดกลุ่มข้อคำถามใหม่ส่งผลให้ความสอดคล้องภายในของข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบมีค่าสูงขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อนำแบบวัดทั้งฉบับมาหาค่าความสอดคล้องภายใน พบว่ามีค่า Cronbach's alpha coefficient เท่ากับ 0.81 กล่าวได้ว่าแบบวัดทั้งฉบับมีค่าความสอดคล้องภายในอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Murphy & Davidshofer (1998) ได้อธิบายเกี่ยวกับการแปลผลค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือว่า หากเครื่องมือมีค่าความเชื่อถือได้ตั้งแต่ 0.71 - 1.00 แสดงว่าเครื่องมือนั้นมีค่าความเที่ยงตรงสูง

สำหรับการหาค่าความคงที่ ผู้วิจัยใช้วิธีทดสอบและทดสอบซ้ำ โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.76 แสดงให้เห็นว่าแบบวัดมีค่าความเที่ยงสูง กล่าวคือนักเรียนมีความเข้าใจในข้อคำถาม เช่นเดิม ทั้งจากการตอบแบบวัดครั้งที่ 1 และตอบแบบวัดครั้งที่ 2 ในระยะเวลาห่างกัน 2 สัปดาห์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Fisher & Corcoran (2007) ที่กำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงไว้ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง 0.00-0.20 หมายถึง มีค่าความเที่ยงต่ำมาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง 0.21-0.40 หมายถึง มีค่าความเที่ยงต่ำ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง 0.41-0.70 หมายถึง มีค่าความเที่ยงพอประมาณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง 0.71-1.00 หมายถึง มีค่าความเที่ยงสูง

การตรวจสอบค่าความแม่นยำ (Validity) ผู้วิจัยได้หาค่าความแม่นยำเชิงโครงสร้างของแบบวัด การเห็นคุณค่าในตนเองโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis: EFA) จากผลการวิเคราะห์ที่ข้อมูลพบว่าแบบวัดสามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

ก. องค์ประกอบด้านความสามารถและความสำเร็จ (ability and achievement) มีข้อความถามจำนวน 8 ข้อ ซึ่งใช้วัดการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องความสามารถ ความสำเร็จ และการเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นซึ่งประกอบไปด้วยเพื่อนและครู ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้คือเด็กวัยเรียน เป็นวัยที่ต้องเข้าสู่ระบบการศึกษา เด็กจึงใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสังคมนอกบ้าน ซึ่งเด็กต้องมีการปรับตัว และเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทั้งเพื่อนวัยเดียวกัน และผู้ใหญ่ในสังคม การยอมรับจากกลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อเด็กมาก และยังส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow (1970) (Maslow's Hierachy of Needs) ซึ่งอธิบายการเห็นคุณค่าในตนเองว่ามีความเกี่ยวข้องกับการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น จึงก่อให้เกิดความต้องการหลากหลายรูปแบบ เช่นความต้องการมีชื่อเสียง ความรุ่งเรือง การมีอำนาจเหนือผู้อื่น การได้รับความสนใจ การยกย่องนับถือ การเป็นที่รัก หรือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นต้น โดยเชื่อว่าการยอมรับจากผู้อื่นนี้มีผลต่อการประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของตนเอง

ข. องค์ประกอบด้านความพอใจในตนเอง (self satisfaction) มีข้อความถาม 6 ข้อ ซึ่งอธิบายถึงการรับรู้ในคุณค่าของตนเอง การยอมรับตนเอง การชื่นชมตนเอง และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับร่างกายของตนเองซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Coopersmith (1984) และ Maslow (1970) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบภายในของบุคคล การยอมรับนับถือและการประเมินคุณค่าในตนเอง ว่าเป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ในคุณค่าของตนเอง เช่น การมีความแข็งแรง การประสบ

ความสำเร็จ การมีความเชี่ยวชาญ การมีความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับสังคม การมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง หรือการมีสิทธิเสรีภาพ เป็นต้น ซึ่งเป็นการประเมินการเห็นคุณค่าในตนเองโดยการประเมินจากตนเอง

ค. องค์ประกอบด้านความมีคุณค่าต่อผู้อื่น (self - worth) มีข้อความถาม 3 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างตนเองกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และความรู้สึกต่อการยอมรับจากผู้อื่นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองของ Coopersmith (1981) ที่ได้อธิบายถึงสัมพันธภาพของเด็กกับครอบครัวหรือพ่อแม่ ว่าเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ในวัยเด็ก หรือการประสบความสำเร็จในชีวิตตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การได้รับคำชมเชยจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองส่งผลต่อการตระหนักในความสามารถและคุณค่าที่ตนเองมีอยู่ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ในทำนองเดียวกัน อูมาพรอธิบายว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลตระหนักว่าตนเองเป็นผู้ที่มีคุณค่าและมีความหมาย โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในครอบครัวถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งจะก่อขึ้นอย่างมั่นคงได้ต่อเมื่อบุคคลได้รับความรักและการประคับประคองจากครอบครัวตั้งแต่วัยเด็กไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ (อูมาพร ตรังคสมบัติ, 2543)

ในประเทศไทยมีการแปลแบบสอบถาม เพื่อทำการวัดระดับการเห็นคุณค่าในตนเองหลายฉบับ เช่น Coopersmith Self - Esteem Inventory, Robin's Self-Esteem Scale, Rosenberg's Self - Esteem Scale และ Five-Scale Test of Self-Esteem for Children จากการศึกษาเอกสารข้อมูลในประเทศไทยพบว่าแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองส่วนมากทำการศึกษาในผู้ใหญ่และนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งมีจำนวนข้อความถามมาก ส่วนภาษาที่ใช้ในข้อความถามเป็นประโยคที่ซับซ้อนยากแก่การทำความเข้าใจ จึงส่งผลให้การประเมินการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กในระดับชั้น

ประถมศึกษาที่ยังไม่มีงานศึกษาวิจัยที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดขึ้น ผลการวิจัยนี้ทำให้ได้แบบวัดที่มีข้อคำถามเพียง 17 ข้อ โดยใช้ระยะเวลาในการทำแบบวัดทั้งหมด 10 นาที อีกทั้งภาษาที่ใช้ในข้อคำถามทุกข้อได้ถูกปรับเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจของผู้ตอบแบบวัด สอดคล้องกับจากการศึกษาของ Lord ที่ได้อธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความแม่นยำไว้ว่า สภาพของแบบทดสอบ เช่น คำสั่งการใช้ภาษาที่ไม่ชัดเจน ข้อสอบที่สั้นเกินไป ความยากง่ายไม่เหมาะสม การสร้างข้อสอบไม่ดี มีการแนะนำคำตอบหรือใช้ภาษากำกวมขาดความเป็นปรนัย ชนิดของแบบทดสอบไม่เหมาะสมหรือการกำหนดให้ตอบอย่างเป็นระบบ มีผลต่อความตรงของแบบทดสอบ เนื่องจากข้อสอบไม่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการได้ อีกทั้งการบริหารการสอบ เช่น การจัดสภาพการสอบให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้สอบแบบสอบมีความพร้อมในการสอบเต็มที่ การให้เวลาในการสอบพอเหมาะ และการให้คะแนนมีความเป็นปรนัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ฉบับนี้สามารถนำไปใช้ได้ง่าย เนื่องจากใช้เวลาในการทดสอบน้อย อีกทั้งภาษาที่ใช้ในข้อคำถามมีความชัดเจนเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ซึ่งครูหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลนักเรียนสามารถนำไปใช้คัดกรอง และนำผลการคัดกรองไปใช้เป็นข้อมูลขั้นพื้นฐานในการช่วยเหลือนักเรียนต่อไปได้

2. การใช้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองในนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน หรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ครูหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลนักเรียน ควรอธิบายรายละเอียดก่อนการทำแบบวัด รวมไปถึงการอ่านข้อคำถามในแบบวัดทุกข้อให้นักเรียนฟัง โดยให้นักเรียนเป็นผู้เลือกคำตอบในแต่ละข้อด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นควรมีการศึกษาหาเกณฑ์ปกติใหม่ที่เป็นของแหล่งที่จะทำการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการตีความหมายคะแนนที่เหมาะสม

2. ควรมีการพัฒนาแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นรูปภาพ เพื่อใช้ในวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน หรือเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- จุฑามาศ ช่อคง, บุญเรียง ขจรศิลป์ และ วารุณี ถิ่นโชคดี. (2556). การสร้างแบบวัดความเป็นพลเมืองดี สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 8(1), 23-36
- ชดมัทธ ลิมสีบเชื้อ, มณฑิรา จารุเพ็ง และ ทศพร มณีศรีขำ. (2556). การศึกษาและพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุ. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 7(2), 95-112
- สุวรรณี พุทธิศรี และชัชวาลย์ ศิลปกิจ. (2541). การพัฒนาแบบสอบถาม The Five Scale Test of Self – Esteem for Children ฉบับภาษาไทย. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 43(4): 358 – 366.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2543). *Everest พาลูกค้นหาความนับถือตนเอง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ชันด้าการพิมพ์.
- Coopersmith, S. (1981). *The antecedent of self – esteem (2nd ed.)*. California: Consulting Psychologist Press.
- Coopersmith, S. (1984). *Self-esteem inventories*. San Francisco: Consulting Psychologist Press.
- Correct. (2004). *Self esteem* (online). Available: <http://www.correct.go.th/JIT/psychologycharacter>. Retrieved September 28, 2004.
- Fitzner K. (2007). *Reliability and validity: a quick review*. *Diabetes Educ.* 33: 775–80.
- Maslow, A. (1970). *Motivation and personality 2e*, New York: Harper and Row.
- Murphy, K. R. and C. O. Davidshofer (1998). *Psychological testing*. New Jersey, Prentice Hall.
- Polit, D.F. & Beck, C.T. (2008). *Nursing research: generating and assign evidence fornursing practice*. 8th ed. Philadelphia: Lippincott.